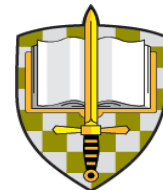




Ozbrojené síly při řešení krizí

Základní aspekty mobilizace



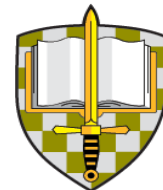


CÍL:

1. Objasnit obecný pojem mobilizace ozbrojených sil jako jeden z nástrojů zajištění obrany ČR
2. Objasnit a pochopit základní aspekty mobilizaci v procesu vytváření systémů prevence a obrany při řešení vojenských hrozeb pro teritorium ČR



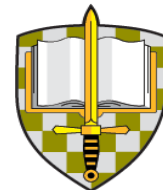
Osnova přednášky



ÚVOD

1. Historický vývoj
2. Vysvětlení pojmu „mobilizace“
3. Současný rámec zabezpečení mobilizace ČR

ZÁVĚR

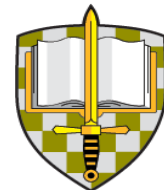


Co je to aspekt:

- hledisko;
- stanovisko uplatňované při posuzování něčeho,
- zorný úhel.



Aspekty mobilizace ?



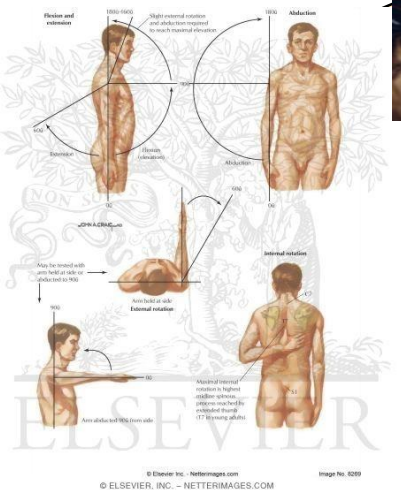
sociální



ekonomická



zdravotní

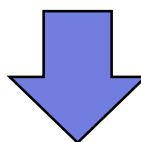


diplomatická/politická



kulturní/
společenská

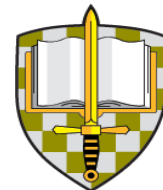
vojenská



určit všechny dostupné zdroje a zvýšit další zdroje



PROSTŘEDÍ A JEHO VLIV

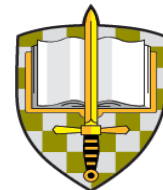


- ♦ Evropské prostředí – NATO, EU, OSN
- ♦ Moderní válka, studená válka, lokální konflikty

Je systém mobilizace, a s tím válečné rozvinutí ozbrojených sil již jen historie?

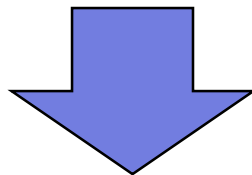


Historický vývoj



- USA
- Německo
- SSSR
- I. a II. světová válka

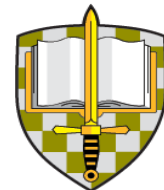
mobilizace



Teorie výstavby ozbrojených sil



Historický vývoj

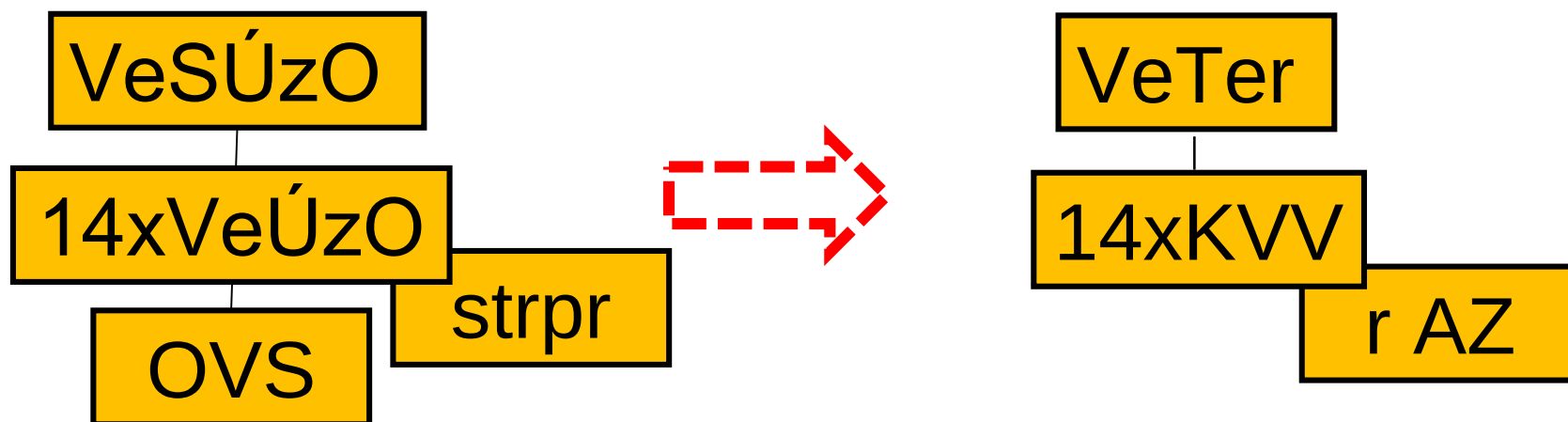


- Nařízení vlády č. 95/1932 ze dne 26. 7. 1932;
- zastavení vedení evidence u okresních úřadů

Okresní vojenské správy OVS (zánik 2003);

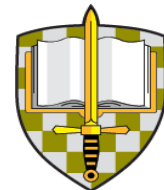
Územní vojenské správy ÚVS (zánik 2005).

Krajské vojenské velitelství KVV (vznik 2003);





Historický vývoj

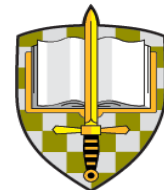


Částečná mobilizace 1921

- vyostření vztahů ve střední Evropě-pokus o restauraci monarchie;
- ČSR - nejvíce ohroženou zemí - 23. 10. 1921 **vyhlášení částečné mobilizace;**
- prověrka možností a připravenosti armády
- poučení z chyb;
- demobilizace bez zásahu ve dvou fázích v listopadu 1921.



Historický vývoj

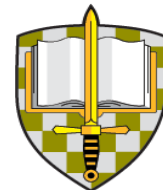


do 1933

- požadavek na – zavedení branné výchovy, zajištění výcvikových podmínek, přijetí civilních zaměstnanců,
- reorganizace – v pěší divizi rámcový pluk přeměněn na výcvikové středisko.



Historický vývoj

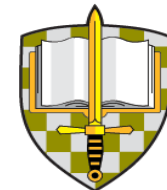


1933 - 1937

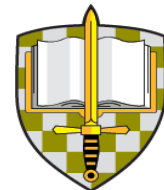
- 1935 zavedení všeobecné branné povinnosti;
- prezenční služba 24 měsíců – nárůst mírové armády z 88 000 na 144 000 v roce 1935;
- nárůst rozpočtu o 30%;
- zajistit rychlé dosažení bojové pohotovosti;
- včasné zaujetí operační sestavy armády;
- rychlé provedení mobilizace;
- požadavek na zvýšení počtu svazků;
- nasycenost vojenskou a bojovou technikou.



Historický vývoj



- **březen 1938**
 - anšlus Rakouska
- **duben 1938**
 - FALL GRÜN
- **květen 1938**
 - 23.5. - částečná mobilizace
- **září 1938**
 - 23.9. - všeobecná mobilizace, 30.9. - Mnichovská dohoda
- **březen 1939**
 - 15.3 - Protektorát Čechy a Morava



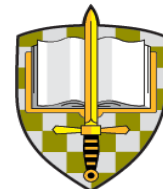
Historický vývoj

Zkušenosti roku 1938

- legislativa (stav ohrožení státu, válečný stav)
- prezident – všeobecná mobilizace,
- parlament
- akt vyhlášení války



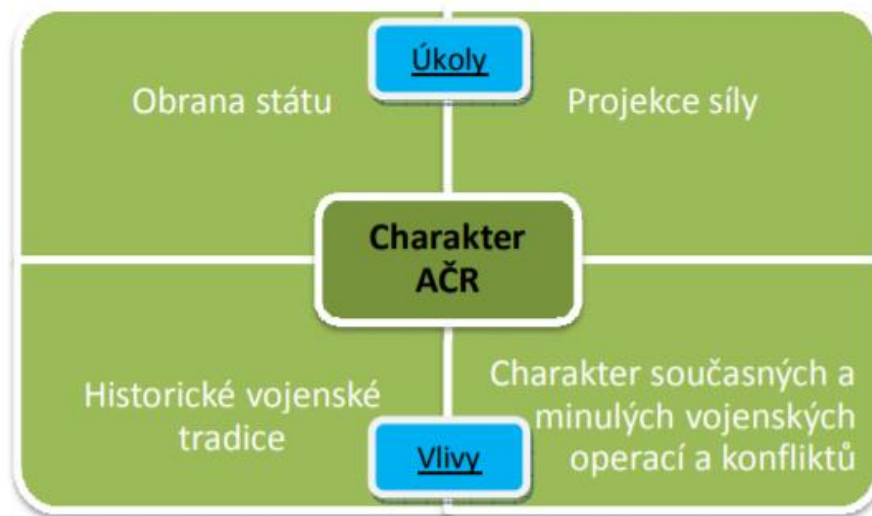
2. Současný rámec zabezpečení obrany ČR



**Bezpečnostní politika státu
(MZV)**

**Bezpečnostní strategie
ČR 2023**

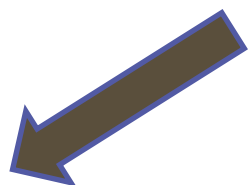
♦ obranná politika



Bezpečnostní systém

(domácí a zahraniční)

Obranná strategie ČR 2023



Strategické funkce

- znalost a předvídání
- prevence (NRF, EU BG, ...)
- odstrašování
- ochrana národního teritoria
- nasazení sil – vnitřní a vnější

► vojenské použití

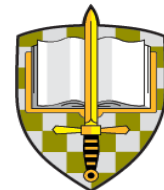
▪ **ozbrojené síly**

- varianta I – periferie Evropy
- varianta II – teritorium Evropy
- varianta III – vlastní teritorium





2. Současný rámec zabezpečení obrany ČR

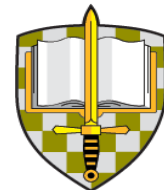


Obranná strategie 2023

75. Česká republika buduje schopnost efektivní obrany svého teritoria. Hlavním cílem je zajištění obranných potřeb na území ČR s důrazem na zabezpečení HNS a na ochranu a obranu objektů důležitých pro obranu státu a objektů možného napadení. S obranou teritoria úzce souvisí také schopnost **rozvinutí ozbrojených sil do válečné organizační struktury a zabezpečení mobilizace.**



2. Současný rámec zabezpečení obrany ČR



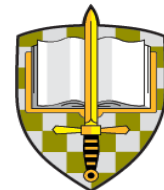
Obranná strategie 2023

VÁLEČNÉ ROZVINUTÍ OZBROJENÝCH SIL

87. Česká republika systematicky vytváří schopnost **válečného rozvinutí svých ozbrojených sil včetně systému mobilizace**, budování nezbytné infrastruktury a pořizování potřebných zásob materiálu, výzbroje a výstroje pro celou válečně rozvinutou strukturu ozbrojených sil. Povinnosti občanů ČR v oblasti mobilizace včetně branné povinnosti jsou vymezeny v příslušných právních předpisech.



2. Současný rámec zabezpečení obrany ČR



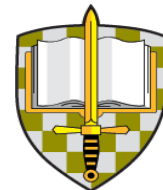
Obranná strategie 2023

88. Česká republika vytváří předpoklady pro zapojení českého obranného průmyslu do systému hospodářské mobilizace včetně zajištění výrobních kapacit, a to primárně na úrovni ČR nebo ve spolupráci se zeměmi NATO a EU a jejich průmyslovými subjekty při zajišťování bezpečnosti dodávek. **Rozvoj mobilizačního systému bude reflektovat zkrácenou varovací dobu před vypuknutím konfliktu.**

89. **Velikost válečně rozvinutých ozbrojených sil ČR** průběžně posuzuje a schvaluje vláda. Je rozvíjen a posilován systém záloh, a to s ohledem na jejich rozsah, připravenost a flexibilitu jejich použití. V návaznosti na aktualizaci Koncepce mobilizace ozbrojených sil ČR budou revidovány **plány provedení mobilizace.**



2. Současný rámec zabezpečení obrany ČR



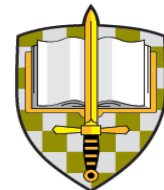
Obranná strategie 2023

90. Budou identifikovány ty kroky k **přípravě mobilizace**, u nichž je vzhledem k potřebě rychlé reakce důležitá možnost jejich realizace v období mimo krizové stavy.

91. S navyšováním obranných výdajů a pokračující modernizací ozbrojených sil včetně rozvoje aktivní zálohy je potřeba postupně zvyšovat alokaci prostředků na financování potřeb souvisejících s **přípravou a provedením válečného rozvinutí**.



ZPŮSOB ŘEŠENÍ MOBILIZACE

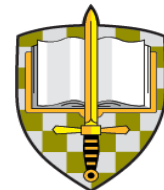


I. skupina

- OS **plná profesionalizace**,
- USA, Francie, Německo, Nizozemí, Belgie,
- použití OS na vnější obranu státu,
- dobrovolné zálohy – vnitřní bezpečnost, doplnění profesionálů,
- záloha bývalých profesionálů,
- rozvíjení občanské aktivity – podmínky pro dobrovolný vstup do mobilizačního systému



ZPŮSOB ŘEŠENÍ MOBILIZACE

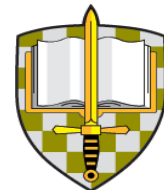


II. skupina

- **všeobecná branná povinnost** 16-70 let.
- Švédsko, Dánsko, Švýcarsko, Rakousko
- OS okolo malého jádra profesionálů.



ZPŮSOB ŘEŠENÍ MOBILIZACE

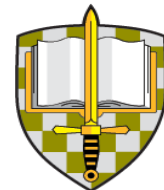


III. skupina

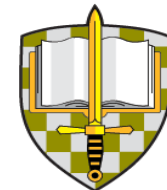
- od všeobecné branné povinnosti k profesionalizaci,
- propracovaný systém doplnění,
- ČR (2005), Slovensko (2006), Maďarsko (2005),
- redukce OS a plná profesionalizace,
- hledání optimalizace mezi vnější a vnitřní obranou státu,
- směr do I. skupiny.



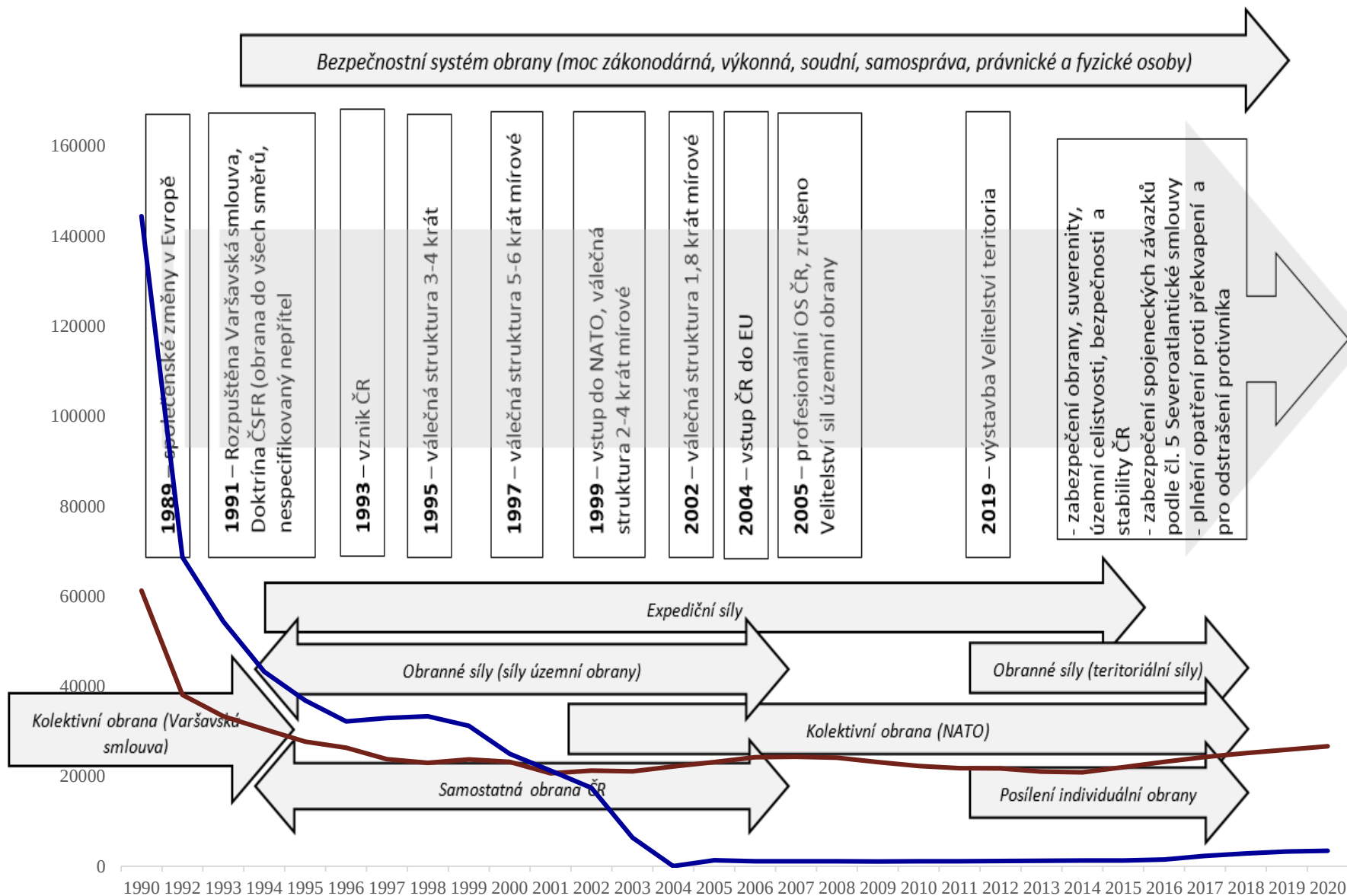
ZPŮSOB ŘEŠENÍ MOBILIZACE - DÍLČÍ ZÁVĚR

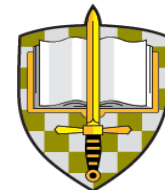


- ♦ vznik aktivní zálohy,
- ♦ posílení občanské zodpovědnosti,
- ♦ ztráta přehledu o stavu populace,
- ♦ ekonomické zdroje (výrobní a materiální dostupnost),
- ♦ systém mobilizace a rozvinutí OS
přizpůsobit na profesionální ozbrojené síly.



Historický vývoj bezpečnost vs. mobilizace (příprava záloh)



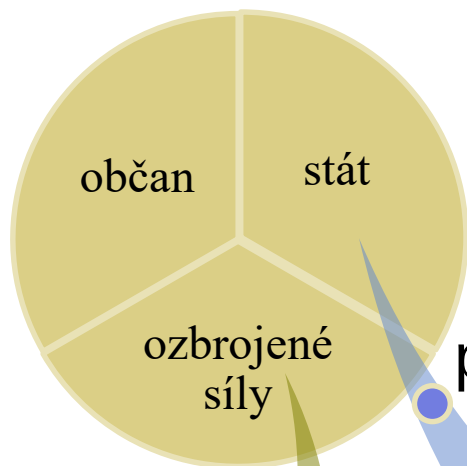


Obrana ČR

za přípravu a zajišťování
odpovídá: Vláda ČR

Zabezpečuje:

Prezident ČR, Parlament ČR, Vláda ČR, ministerstva a ostatní úřední správní úřady.



politika

za plánování obrany **odpovídá:**
Ministerstvo obrany

koncepce

Výkonný prvek:

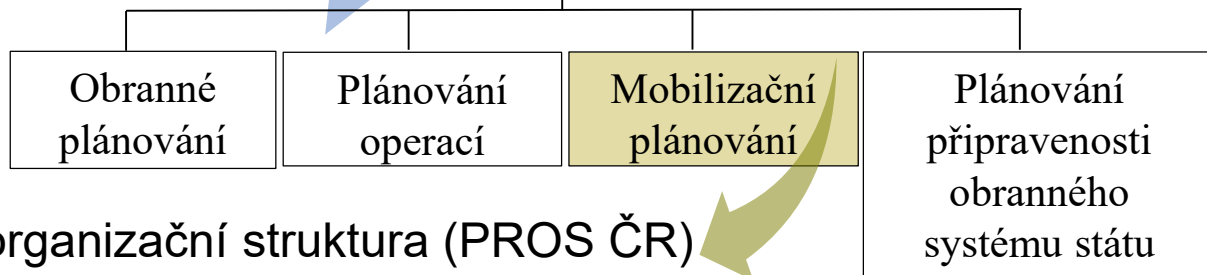
Ozbrojené síly

plán

typologie států
ČR, Německo, Anglie

Plánování obrany státu

z. 222/1999, §2(8)

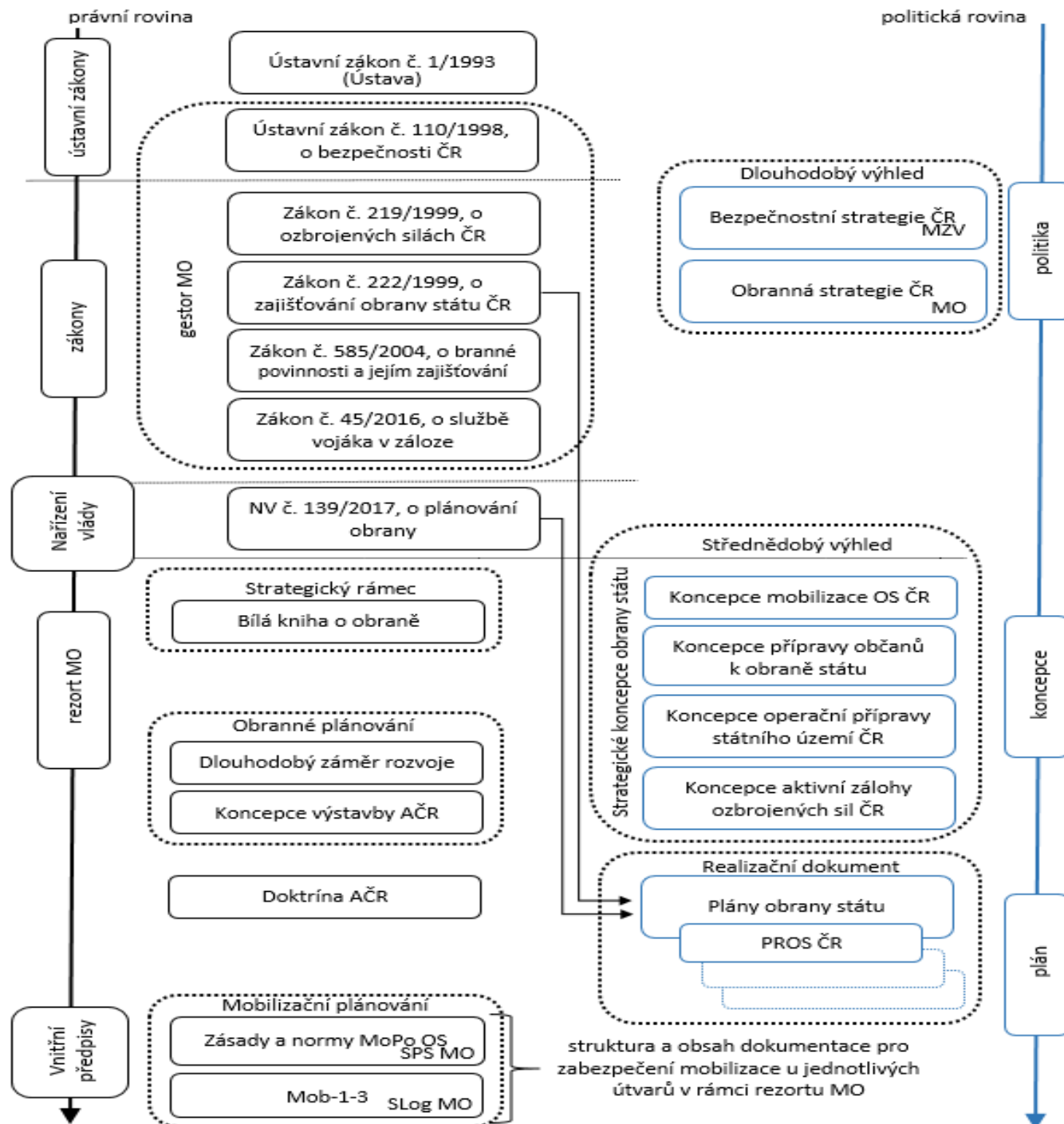


Válečná organizační struktura (PROS ČR)

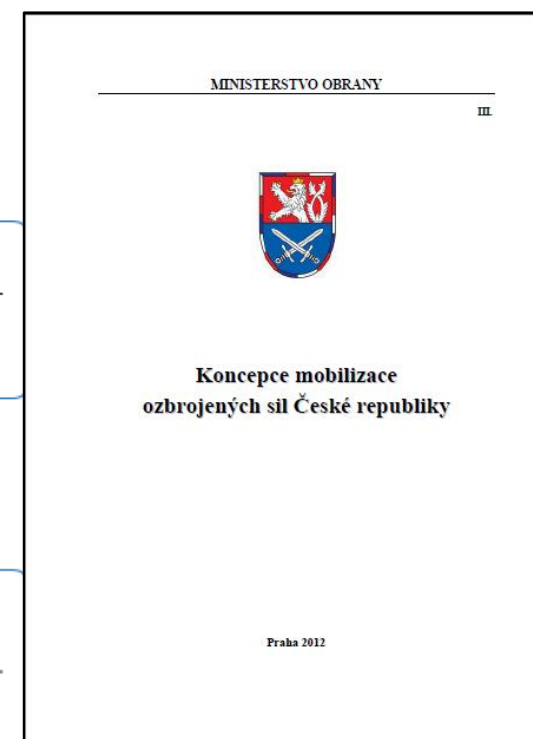
Koncepce mobilizace OS ČR
Koncepce POKOS
Koncepce OPSÚ
Koncepce AZ OS ČR
Operační koncepce

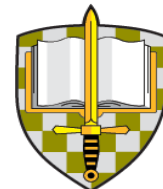
typologie OS

závislost na branné
povinnosti 93, 02, 04,
doposud



Hierarchie strategických a koncepčních dokumentů –
právní prostředí –
vnitřní rozkazy





válečný stav

rozvinutí ozbrojených sil (mobilizační plánování)

mobilizace

Částečná

všeobecná

personal

vojenský
materiál a
majetek

nábor

akvizice⁴

branná
povinnost

hospodářský
trh

výstavba ozbrojených sil

mírová struktura

personal

vojenský
materiál a
majetek

konkripce

rekvizice

zálohy

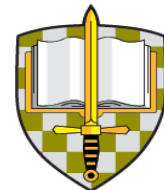
všeobecná|branná povinnosť

výběrové

hromadné

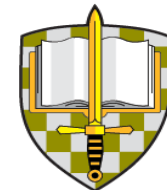
doplnění ozbrojených sil

válečná struktura



Terminologie

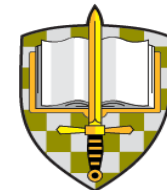
- proces přípravy na válečný konflikt. Slovo pochází z latiny a znamená uvedení někoho nebo něčeho v pohyb (obecně).
 - armáda, logistika, ekonomika
- akt shromažďování a připravování vojsk a vojenských zásob (vojenská terminologie).
 - výstavba armády, zdroje



Terminologie

Mobilizace - jeden ze systémových opatření přechodu státu z mírového na válečný stav. Obecně označuje proces přípravy na válečný konflikt a vojenskou terminologii je možné chápat jako akt shromažďování a připravování vojsk a vojenských zásob. Slovo jako takové pochází z latiny a znamená uvedení někoho nebo něčeho v pohyb. V tomto případě se uvádí v pohyb armáda, logistika a ekonomika státu směrem k zajištění potřeb a zdrojů pro vedení ozbrojeného boje. Mobilizací se také označuje odvod záložníků do armády a formování nových jednotek. Vláda společně s vrchním velením armády se tak snaží navýšit početní stavy ozbrojených složek v očekávání vojenského konfliktu či jiné mimořádné události

(Mobilizace, <https://en.wikipedia.org>).



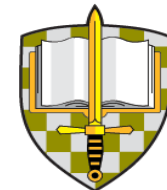
Terminologie

Mobilizace - činnost obsahující přípravu na válku nebo na jiné případy ohrožení pomocí shromáždění a organizování zdrojů státu

(Vojenský výkladový slovník vybraných operačních pojmů, 2005, s. 121).

Mobilizace - činnost, při které jsou ozbrojené síly ČR nebo jejich část uvedeny do stavu pohotovosti pro případ války nebo jiného ohrožení státu. Obsahem je shromažďování a organizace osob, zásob a materiálu pro aktivní vojenskou službu“

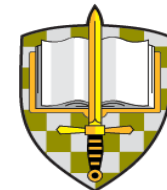
(AAP-6, NATO Glossary of Terms and Definitions (English and French), 2018, s. 281).



Terminologie

Mobilizace – převedení ozbrojených sil, dalších branných složek státu a jeho hospodářství na válečný stav. Je zakotvena legislativním aktem a provádí se připravenou formou hromadného povolání vojáků v záloze k mimořádné službě v armádě a převzetí, zejména dopravních prostředků z nearmádní sféry k vojenským účelům.

(Velký slovník naučný, s. 930)



Terminologie

Mobilizací ozbrojených sil - rozumí se hromadné povolávání vojáků v záloze do mimořádné služby. Mobilizace ozbrojených sil může být částečná nebo všeobecná“.

(zákon 585/2004, §23)

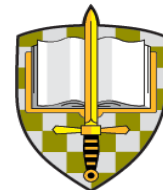
Mobilizace ozbrojených sil - proces pro převedení z mírové do válečné organizační struktury. Jde tedy o způsob doplnění vojenských útvarů osobami, vojenským materiálem a majetkem, dodání věcných prostředků ve vlastnictví fyzických a právnických osob a realizace opatření hospodářské mobilizace

(Doktrína Armády České republiky, 2013, s. 131)

Demobilizace je opakem pojmu mobilizace. Zrušení válečné pohotovosti státu.



Pojem mobilizace - návazná terminologie



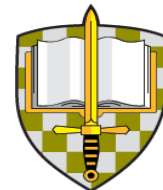
Přechod státu z mírového na válečný stav - soubor postupů a činností uplatňovaných na území ČR, kterým se dle zvláštních právních předpisů podřídí státní správa a samospráva i právnické a fyzické osoby.

(Bílá kniha o obraně, 2011, s. 110)

Ozbrojené síly jsou rozvinuty na válečnou organizační strukturu - proces, kdy jsou aktivovány všechny síly a prostředky ozbrojených sil pro obranu území ČR a území spojenců a v ČR je postupně vyhlášen stav ohrožení státu a válečný stav (Bílá kniha o obraně, 2011, s. 110). V závislosti na rozsahu rozvinutí ozbrojených sil lze rozeznávat rozvinutí taktické, operační či strategické.



Pojem mobilizace - návazná terminologie



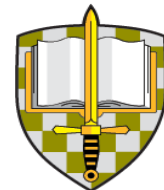
Rozvinutí ozbrojených sil - soubor organizačních, personálních a věcných opatření k přípravě, řízení a organizaci obrany ČR v souladu s plánováním obrany státu.

Doplnění ozbrojených sil - je realizováno v rámci rozvinutí na válečnou organizační strukturu ozbrojených sil. Spočívá především v doplnění osob, vojenského majetku a materiálu a operační přípravě státního území.

Výstavba ozbrojených sil - je realizována v míru a využívá nábor (rekrutace) dobrovolná branná povinnost u osob a u majetku jde o akvizice (programové financování).



Pojem mobilizace - návazná terminologie



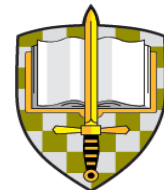
Branná povinnost - **povinnost** občana plnit úkoly ozbrojených sil ČR. Zahrnuje povinnost občana **podrobit** se odvodnímu řízení a plnit další povinnosti stanovené branným zákonem. Branná povinnost 18 až 60 let, nebo i dříve, z důvodů uvedených v branném zákoně.

Odvodní řízení - správní řízení, při kterém odvodní komise rozhoduje o schopnosti nebo neschopnosti občana vykonávat vojenskou činnou službu. Občan je **povinen** při odvodním řízení **podrobit** se lékařské prohlídce, popř. dalším odborným vyšetřením.

Těhotná žena, a žena, ale i osamělý muž, kteří pečují o dítě ve věku do 15 let, se k odvodnímu řízení, k výkonu mimořádné služby nebo povinnému vojenskému cvičení **nepovolávají**.



Pojem mobilizace - návazná terminologie



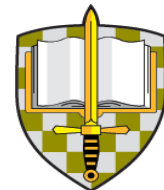
Voják v činné službě je příslušník ozbrojených sil, tj. voják z povolání, nebo voják v záloze na vojenském cvičení.

Voják v záloze je občan, který absolvoval odvodní řízení a byl uznán schopným vykonávat vojenskou činnou službu.

Voják ve výslužbě ...



Pojem mobilizace - návazná terminologie

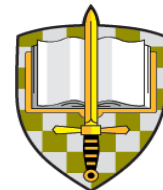


Pracovní povinnost - povinnost fyzických osob vykonávat po nezbytně nutnou dobu určené práce, které jsou nutné k zajišťování obrany státu za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu a které jsou tyto fyzické osoby povinny konat v místě a podle potřeb zajišťování obrany státu i nad rámec pracovní doby stanovené v pracovněprávních předpisech.

Pracovní výpomoc - povinnost fyzických osob vykonávat jednorázové a mimořádné úkoly nezbytné pro řešení krizové situace, které jsou povinny konat v místě určeném orgánem krizového řízení, a podle potřeb pro řešení krizové situace i nad rámec pracovní doby stanovené v pracovněprávních předpisech.



System mobilizace



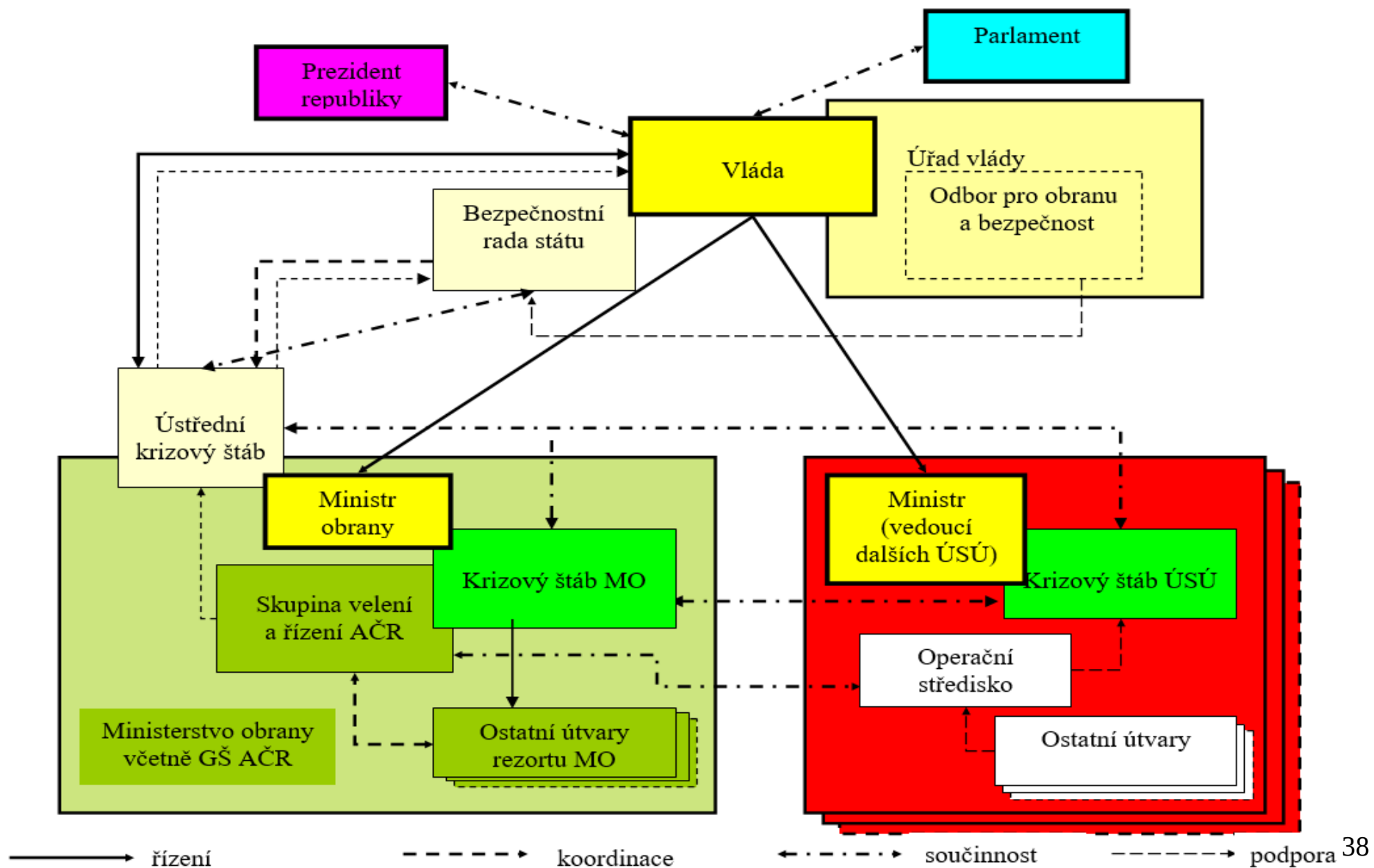
Mobilizace je **proces**, kterým ozbrojené síly přecházejí z mírové na válečnou organizaci.

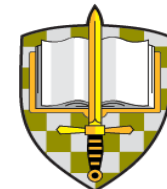
Cíl: - doplnění části, nebo celých ozbrojených sil osobami a věcnými prostředky;

Osoby: vojáci v mimořádné službě

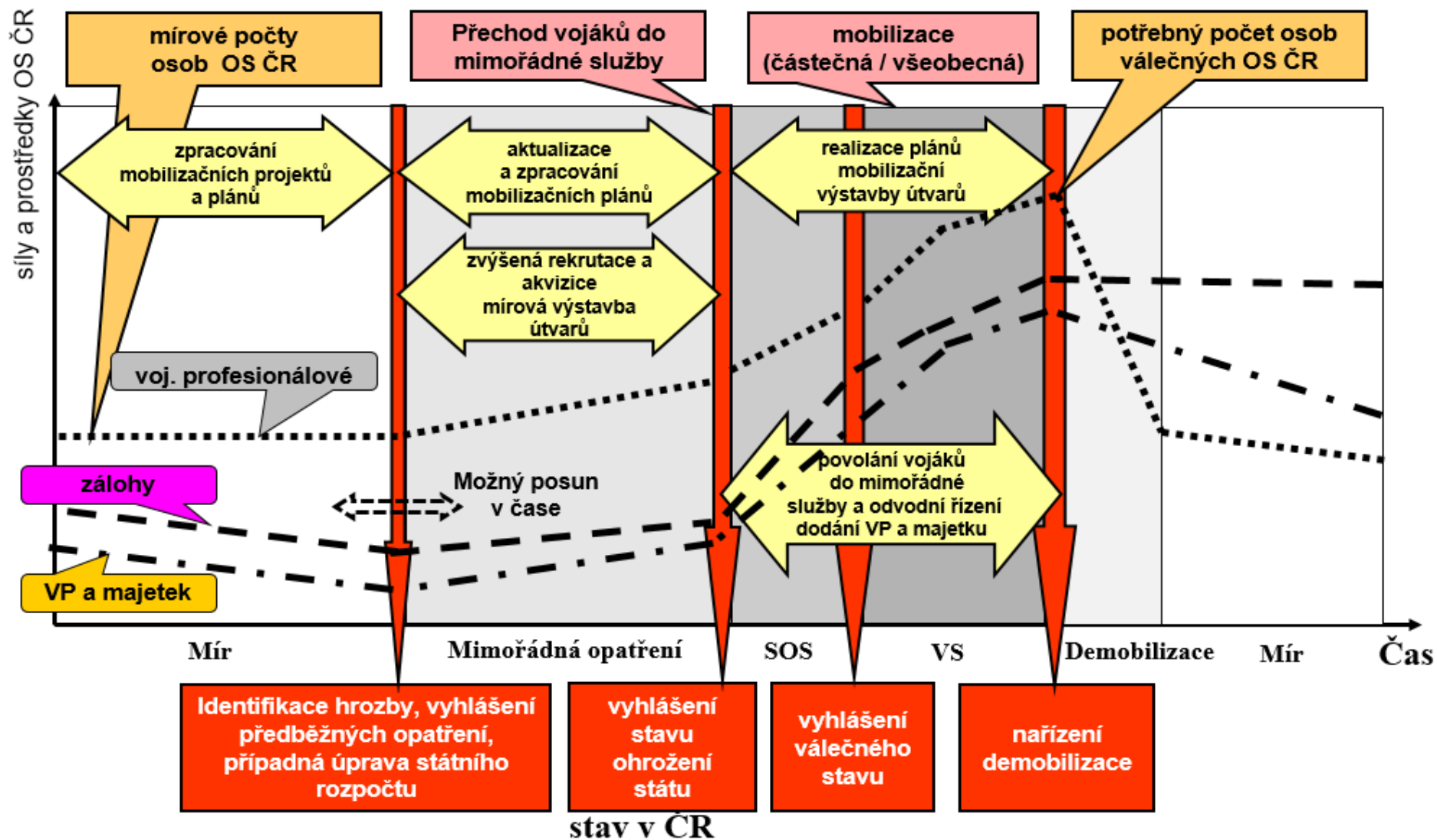
Majetek: opatření národního hospodářství (**hospodářská mobilizace**)

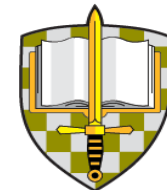
Veřejná správa: opatření odvodního řízení (povinnost OÚORP a KÚ) a optimalizace bezpečnostního systému ČR.



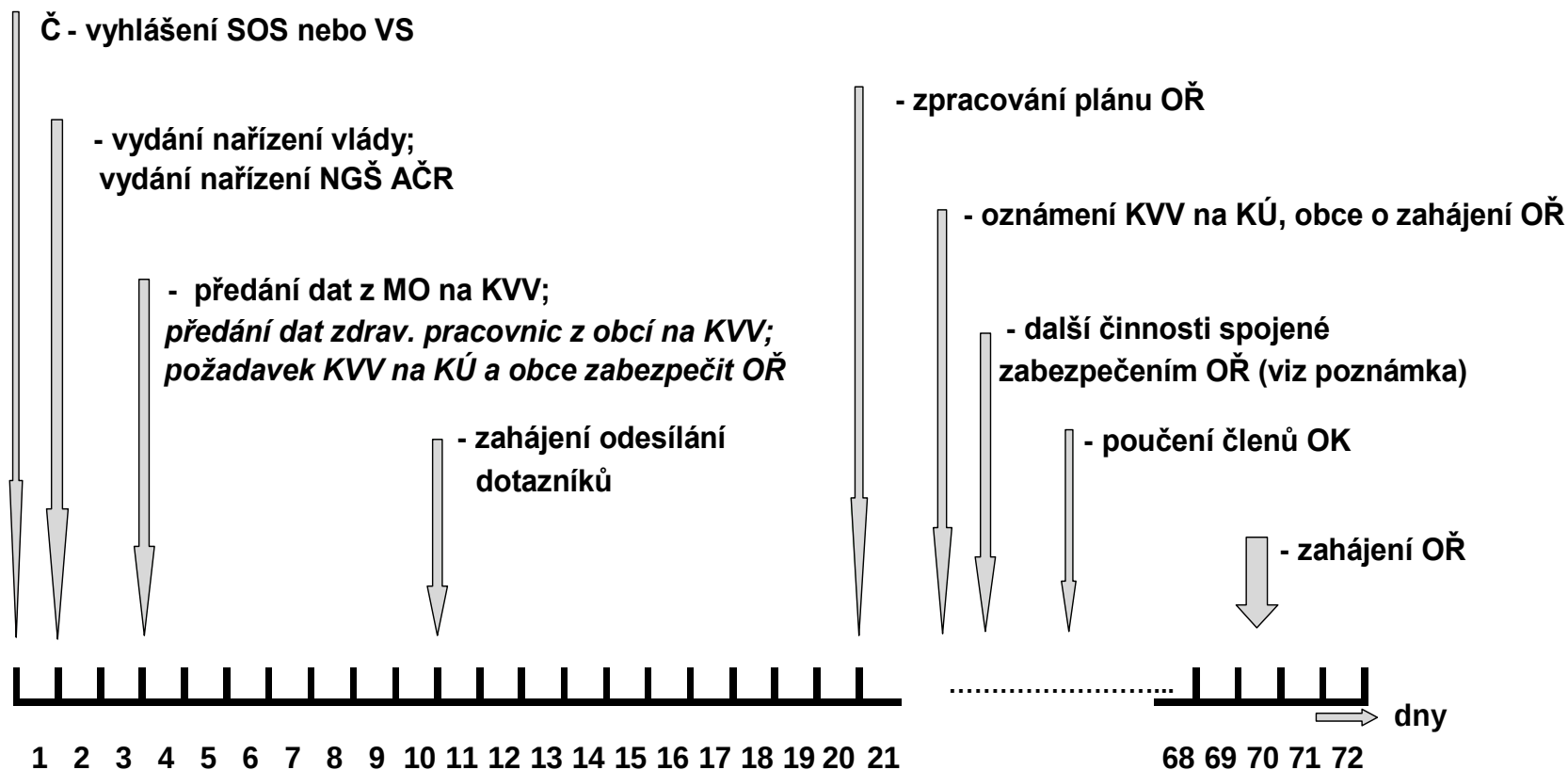


System mobilizace





Plánování a zabezpečení odvodního řízení

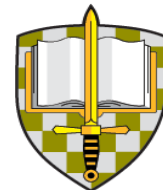


Poznámka: období: přípravy místností pro OŘ
vyhodnocení vrácených dotazníků
zasílání povolávacích rozkazů k OŘ

SOS – stav ohrožení státu
VS – válečný stav
OŘ – odvodní řízení



Záloha ozbrojených sil



Účel: doplnění současných existujících profesionálních útvarů;

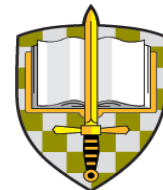
Velikost: doplnění části, nebo celých ozbrojených sil osobami a věcnými prostředky;

Způsob použití: vojenské a nevojenské ohrožení;

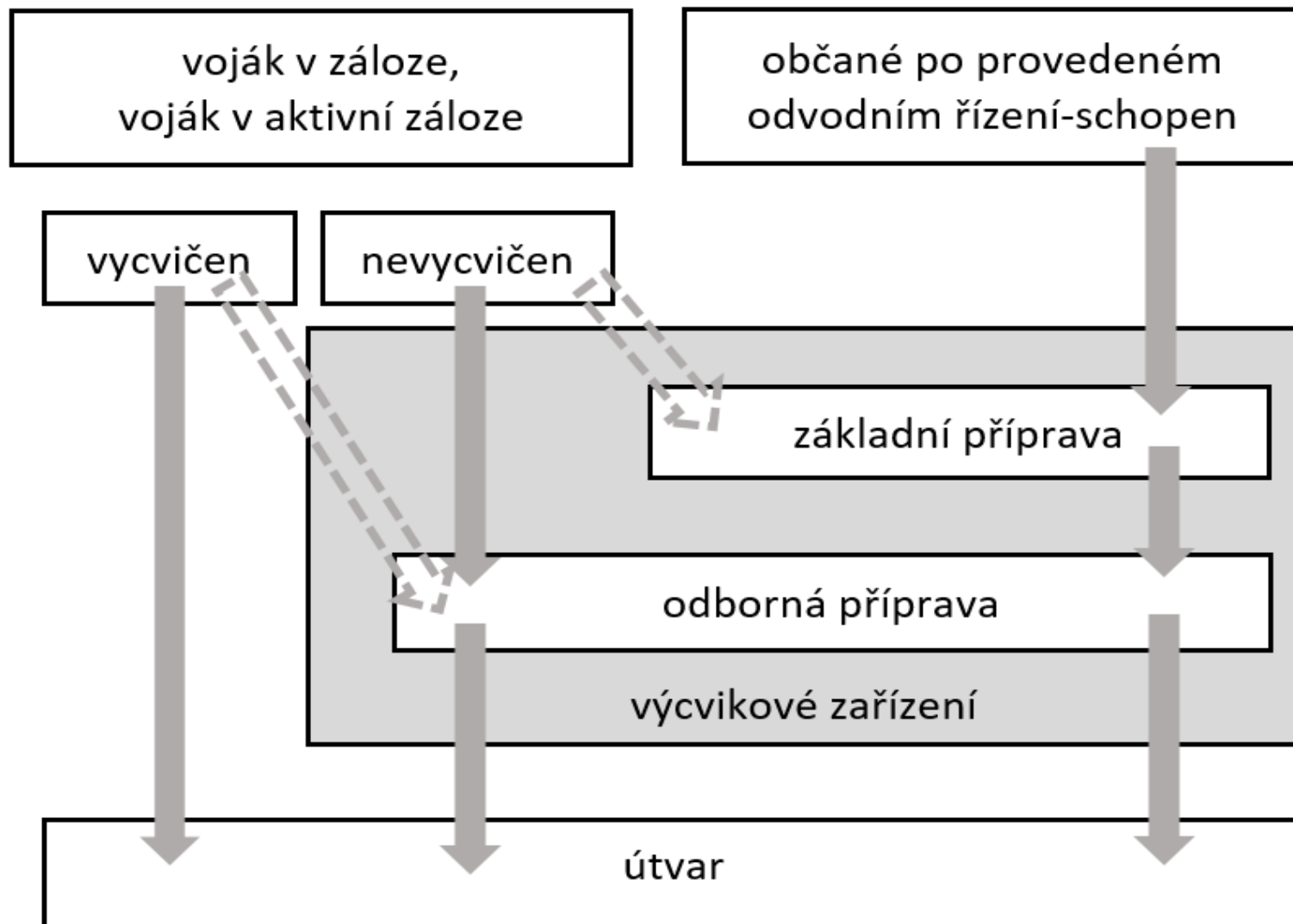
Příprava: mobilizační přípravy, výcvik;

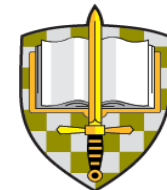
Majetek: omezené množství techniky;

Výjimky: osoby zabezpečující řízení státu.



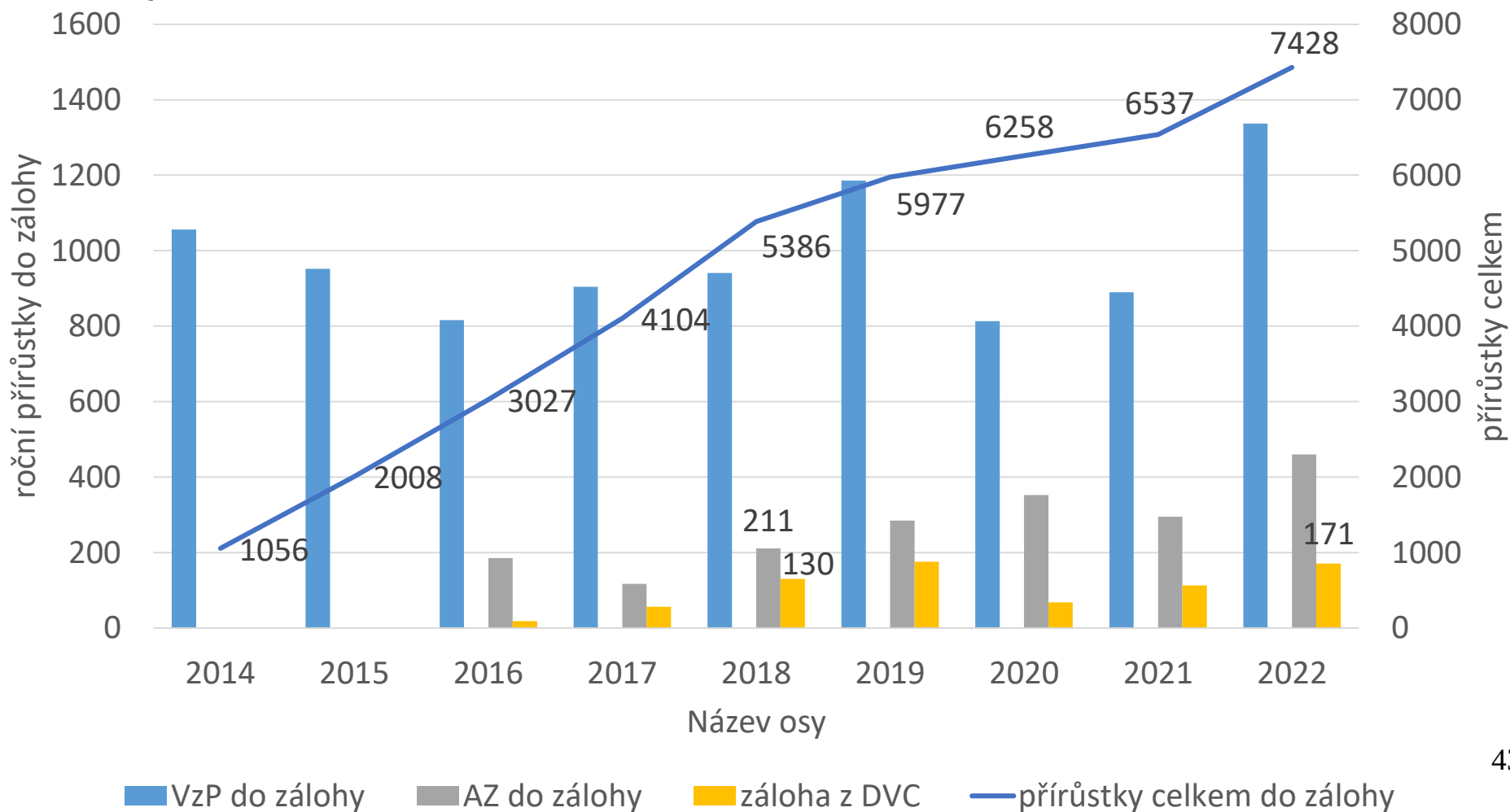
Systém doplnění ozbrojených sil prostřednictvím záloh

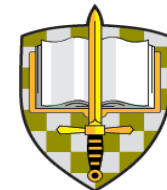




Záloha ozbrojených sil

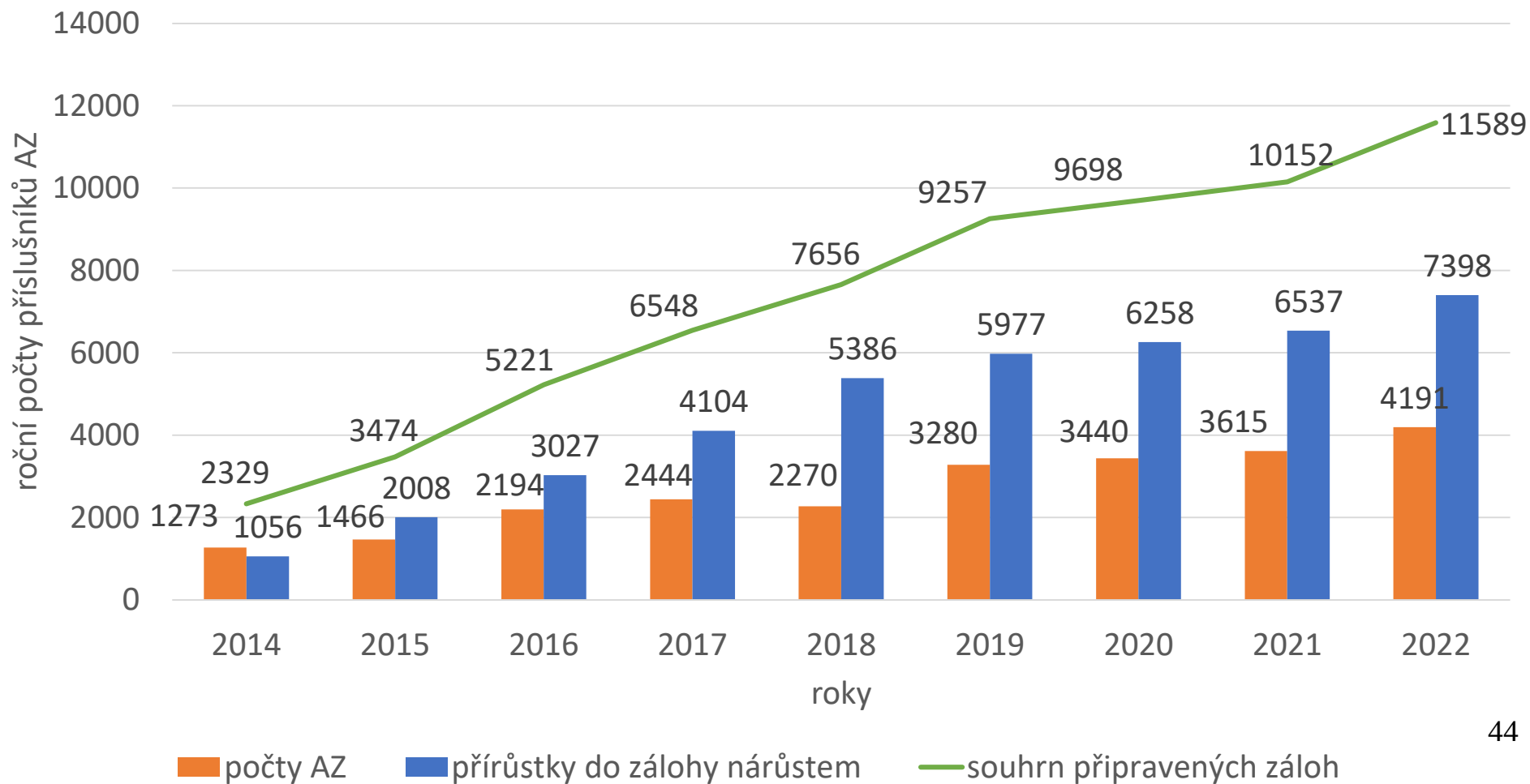
- vojáci z povolání;
- vojáci v záloze

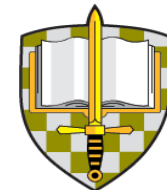




Záloha ozbrojených sil

- nejlépe připravená záloha

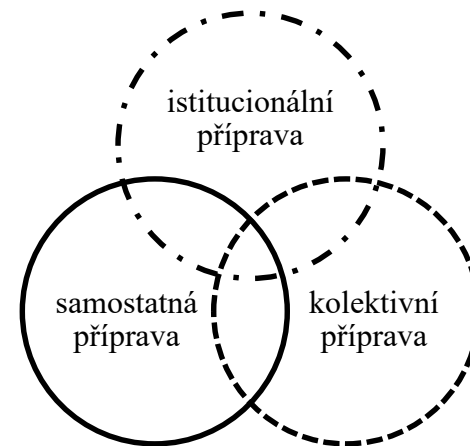
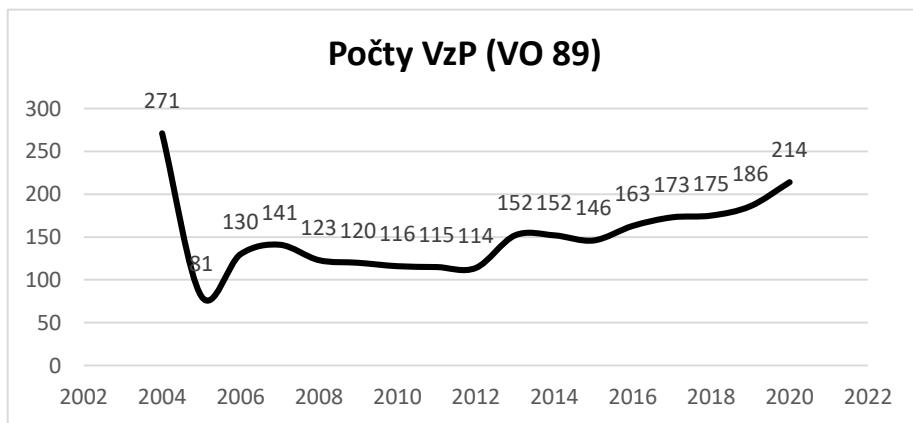




Odborný personál

Kurzy:

- krizové řízení, bojová pohotovost a mobilizační plánování (ostatní příslušníci rezortu MO);
- obranné plánování (pro příslušníky KVV)



Útvar / zařízení	Druh přípravy pro mobilizační rozvinutí ozbrojených sil		
	Metodická příprava	Nácvik	Štábní nácvik
všichni	1x za 3 měsíce	1 x za rok až dva	1x za rok



Východiska pro rozvoj mobilizace OS ČR



Právní rámec vykazuje značnou různorodost, zejména:

- rozdílným nastavením pravomoci jednotlivých ústavních orgánů, jako je hlava státu, vláda a parlament;
- strukturou parlamentu, zda je jednokomorový či dvoukomorový;
- ústavním členěním státu (unitární a federativní).

Odlišnost monarchií, jakými je (např. Belgie, Dánsko nebo Kanada).

Vybraná hlavní kritéria u vybraných států:

- kdo je vrchní velitel ozbrojených sil v míru a za válečného stavu;
- způsob schvalování mimořádných stavů ústavními orgány;
- jaké jsou stupně mimořádných stavů;
- způsob vyhlášení mobilizace (války).



Východiska pro rozvoj mobilizace OS ČR



právní rovina:

- mobilizační rozvinutí ozbrojených sil ČR je jedním z opatření obrany státu v případě vojenského ohrožení, kdy je vyhlášen stav ohrožení státu nebo válečný stav;
- za stavu ohrožení státu může ministerstvo obrany nařídit výběrové doplnění stanovených vojenských útvarů, povoláním předurčených vojáků v záloze k výkonu mimořádné služby podle potřeb ozbrojených sil;
- za válečného stavu nařizuje prezident republiky na návrh vlády částečnou popř. všeobecnou mobilizaci ozbrojených sil;
- rozsah, obsah a časový plán opatření k přípravě a provedení mobilizace bude odpovídat vývoji bezpečnostní situace;
- vedení současných operací v souladu s čl. 3 a 5 (bojové), nebo mimo čl. 5 (nebojové) Washingtonské smlouvy.



Východiska pro rozvoj mobilizace OS ČR



v oblasti lidských zdrojů:

- ztráta faktického přehledu ozbrojených sil o stavu populace osob s ukončením systému odvodů, na něž se vztahuje branná povinnost;
- zavedení povinnosti odvodní (nyní pouze v podobě dobrovolnosti), tedy zápis do registru výkonu branné povinnosti vedeného u vojenského správního úřadu;
- zavedení povinnosti služební, dělené na služební poměr (voják z povolání, voják v aktivní záloze), příprava vojáka k plnění úkolů ozbrojených sil (vojenské cvičení, max. 12 týdnů), služba vojáka v operačním nasazení a mimořádná služba (stav ohrožení státu a válečný stav);
- mít odborně připravený lidský personál pro zabezpečení systému mobilizační rozvinutí ozbrojených sil;



Východiska pro rozvoj mobilizace OS ČR



v rovině zpravodajské činnosti:

- identifikovat pravděpodobnost přímého ohrožení území ČR masivním ozbrojeným útokem. Přímé ohrožení území některých členských zemí NATO a EU nicméně nelze zcela vyloučit, i když současná predikce je nízká;
- předvídatelnost vývoje okolního prostředí se snižuje a dochází k výraznému zkrácení potřebné varovací doby.

v materiální oblasti zdrojů:

- možnost reorganizace národního hospodářství pro potřeby mobilizace;
- využívat nejúčinněji zdroje na podporu celkového válečného úsilí, čímž je myšleno především dostupnost zdrojů a výrobních kapacit domácího průmyslu, které určují schopnost, míru a intenzitu hospodářské mobilizace.

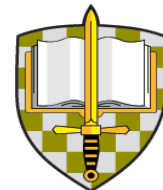


Porovnání právních norem vybraných států [zdroj ČR, Slovensko, Lotyšsko, Litva, Estonsko, Německo, Kanada, Švédsko]

stát	CR	SVK	LOT	LIT	EST	SRN	CAN	SWE
zřízení	republika	Republika	Republika	republika	republika	federální	federální	monarchie
vrchní velitel v míru	prezident	Prezident	prezident	prezident	prezident	spolkový prezident	královna	král – čestná reprezentace, nejvyšší důstojník v aktivní službě
vrchní velitel v době vojenského ohrožení	prezident	Prezident	jmenován vrchní velitel	prezident	prezident	kancléř	premiér	nejvyšší důstojník v aktivní službě
schvalování mimořádných stavů	- vláda, - parlament (poslanecká sněmovna a senát) na návrh vlády	- vláda, - prezident na návrh parlamentu (Národní rady)	- vláda, - prezident na základě rozhodnutí parlamentu (Saeima), - kabinet ministrů prostřednictvím předsedy parlamentu		- návrh prezidenta a následné schválení parlamentem (Riigikog), - popřípadě prezident bez souhlasu parlamentu	- spolkový sněm (Bundestag) se souhlasem Spolkové rady (Bundesrat); - společný výbor; vyhlášení okamžikem útoku		
stupňování mimořádných stavů	- nouzový stav, - stav ohrožení státu, - válečný stav	- nouzový stav, - výjimečný stav, - válečný stav, - válka	- mimořádná situace (nouzový stav), - výjimečný stav	- mimořádný stav, - stav nouze, - válečný stav	- mimořádný stav, - stav nouze, - válečný stav	- stav obrany		- mírové krize; - bezpečnostní hrozba; - válečné nebezpečí; - ozbrojený útok – válka.
vyhlášení mobilizace	- prezident na návrh vlády schválené parlamentem,	- prezident na návrh parlamentu, - prezident bez souhlasu parlamentu	- kabinet ministrů, - v případě časové tísně předseda vlády	- parlament na návrh prezidenta, - prezident vyhláškou bez souhlasu parlamentem	- parlament na návrh prezidenta, - prezident bez souhlasu parlamentu		- generální guvernér	



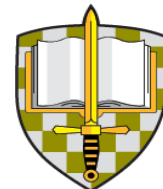
Základní činnosti orgánů v systému obrany



Stav	Vláda	Parlament ČR	Ministerstvo obrany	Ministerstva a další ÚSÚ
mír	• vyhodnocuje rizika ohrožení státu, • schvaluje strategickou koncepci obrany státu, • řídí plánování obrany státu, • rozhoduje o základních opatřeních přípravy státu k obraně, • rozhoduje o základních směrech výstavby a použití ozbrojených sil ČR a o zajištění obrany státu, • schvaluje koncepci mobilizace OS ČR, • stanoví úkoly ministrům, vedoucím jiných správních úřadů a obcím při výkonu jejich přenesené působnosti k provedení svých rozhodnutí při zajišťování obrany státu, • rozhoduje o dalších nepředvídaných úkolech nezbytných k zajišťování obrany státu, • navrhuje Parlamentu vyslovení souhlasu s pobytem cizích vojsk na území ČR, • navrhuje Parlamentu vyslovení souhlasu s vysláním OS ČR mimo území ČR.	• projednává návrhy zákonů souvisejících se zajišťováním obrany státu, • vyslovuje souhlas s vysláním OS ČR mimo území ČR a pobytem cizích OS na území ČR, • vyslovuje souhlas s ratifikací mezinárodních smluv souvisejících zajišťováním obrany státu.	• navrhuje vládě základní opatření k přípravě a organizování obrany státu, odpovídá za proces plánování obrany státu a koordinuje jeho přípravu, • koordinuje činnost ústředních správních úřadů, správních orgánů a orgánů samosprávy a právnických osob důležitých pro obranu státu při přípravě k obraně, • odpovídá za zabezpečení mobilizace ozbrojených sil, • vede soubornou evidenci věcných prostředků určených k zabezpečení OS ČR.	• vyhodnocují mezinárodněpolitickou situaci a navrhuji potřebná opatření k zajišťování obrany státu, • plánují podle rozhodnutí vlády opatření k zajišťování obrany státu včetně jejich finančního zabezpečení a realizují je, • odpovídají za výstavbu, provoz a údržbu objektů důležitých pro obranu státu, • plní úkoly k zajišťování obrany státu podle rozhodnutí vlády.



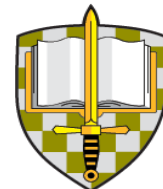
Základní činnosti orgánů v systému obrany



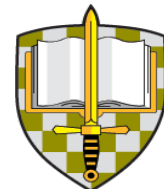
Stav	Vláda	Parlament ČR	Ministerstvo obrany	Ministerstva a další ÚSÚ
Stav ohrožení státu	- je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu nebo jeho demokratické základy předloží Parlamentu návrh na vyhlášení SOS, - sestavuje a předkládá Parlamentu mimořádný státní závěrečný účet, - zpracuje návrh zákona o nouzovém státním rozpočtu, - rozhoduje o opatřeních k vytvoření nezbytných podmínek pro zajištění životních potřeb obyvatelstva, fungování státní správy a samosprávy, - vyhlásí, která práva za SOS stanovená ve zvláštních zákonech a v jakém rozsahu se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají, - rozhoduje o opatřeních k účinnému fungování systému obrany státu, - rozhoduje o prioritách plnění úkolů, které souvisejí se zajišťováním obrany státu, - rozhoduje o počtech fyzických osob, které je nutné určit pro potřeby zajišťování obrany státu k pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci, - schvaluje operační plány použití OS ČR pro SOS, předloží prezidentu republiky návrh na vyhlášení částečné mobilizace OS ČR, - rozhoduje o počtech občanů povinných podrobit se odvodnímu řízení, - připraví vyhlášení a zveřejnění rozhodnutí o vyhlášení SOS v hromadných sdělovacích prostředcích, - navrhuje Parlamentu vyslovení souhlasu s pobytem cizích vojsk na území ČR, - navrhuje Parlamentu vyslovení souhlasu s vysláním OS ČR mimo území ČR.	- přijímá usnesení o vyhlášení SOS, - vyslovuje souhlas s vysláním OS ČR mimo území ČR a pobytem cizích OS na území ČR, - vyslovuje souhlas s ratifikací mezinárodních smluv souvisejících se zajišťováním obrany státu, - schvaluje návrh zákona o nouzovém státním rozpočtu.	- navrhuje vládě opatření k přípravě a organizování obrany státu, - podílí se na realizaci opatření k vytvoření nezbytných podmínek pro zajištění životních potřeb obyvatelstva, fungování státní správy a samosprávy, - podílí se na stanovení opatření, která práva a v jakém rozsahu se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají, - navrhuje vládě počty fyzických osob, které je nutné určit pro potřeby zajišťování obrany státu k pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci, - navrhuje vládě vyhlášení částečné mobilizace OS ČR, - navrhuje vládě počty občanů povinných podrobit se odvodnímu řízení, - připravuje operační plány použití OS ČR.	- podílejí se na realizaci opatření k přípravě a organizování obrany státu, - navrhují vládě k realizaci rozsah opatření k vytvoření nezbytných podmínek pro zajištění životních potřeb obyvatelstva, fungování státní správy a samosprávy, - navrhují vládě opatření, která práva a v jakém rozsahu se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají, - podílejí se na přípravě návrhu využití vhodných věcných prostředků pro potřeby zajišťování obrany státu, - podílejí se na přípravě počtů fyzických osob, které je nutné určit pro potřeby zajišťování obrany státu k pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci, - realizují opatření k zabezpečení mobilizace OS ČR.



Základní činnosti orgánů v systému obrany



Stav	Vláda	Parlament ČR	Ministerstvo obrany	Ministerstva a další ÚSÚ
Válečný stav	- je-li ČR napadena nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení, předloží Parlamentu návrh na vyhlášení VS, - sestavuje a předkládá Parlamentu mimořádný státní závěrečný účet, - zpracuje návrh zákona o válečném státním rozpočtu, - navrhuje Parlamentu vyslovení souhlasu s pobytem cizích vojsk na území ČR, - navrhuje Parlamentu vyslovení souhlasu s vysláním OS ČR mimo území ČR, - schvaluje operační plány použití OS ČR pro VS, - rozhoduje o opatřeních k vytvoření nezbytných podmínek pro zajištění životních potřeb obyvatelstva, fungování státní správy a samosprávy, - vyhlásí, která práva za VS stanovená ve zvláštních zákonech a v jakém rozsahu se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují, a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají, - rozhoduje o počtech fyzických osob, které je nutné určit pro potřeby zajišťování obrany státu k pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci, - rozhoduje o počtech občanů povinných podrobit se odvodnímu řízení, <u>předloží prezidentu republiky návrh na vyhlášení všeobecné mobilizace OS ČR.</u>	- přijímá usnesení o vyhlášení VS, - vyslovuje souhlas s ratifikací mezinárodních smluv souvisejících zajišťováním obrany státu, - vyslovuje souhlas s vysláním OS ČR mimo území ČR a pobytem cizích OS na území ČR, - schvaluje návrh zákona o válečném státním rozpočtu.	- navrhuje vládě počty fyzických osob, které je nutné určit pro potřeby zajišťování obrany státu k pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci, <u>navrhuje vládě vyhlášení všeobecné mobilizace OS ČR,</u> - navrhuje vládě počty občanů povinných podrobit se odvodnímu řízení.	- podílejí se na přípravě návrhu využití vhodných věcných prostředků pro potřeby zajišťování obrany státu, - podílejí se na přípravě počtů fyzických osob, které je nutné určit pro potřeby zajišťování obrany státu k pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci, <u>realizují opatření plynoucí z mobilizace OS ČR.</u>



O čem a proč mobilizace a rozvinutí ozbrojených sil

- na základě historických souvislostí nacházet řešení úkolů a cílů zabezpečení oblasti BoMoPo v současnosti – **všechno už tu bylo**
- nalézat analogii historických událostí se současností - **všechno souvisí se vším**
- modifikovat zkušenosti a poznatky z historického vývoje na současné podmínky



VÝSTAVBA TERS



TerS - milníky výstavby

- 1.7.2019 - vznik VeTer – *úkoly k AZ dle KVAČR*
- 1.1.2021 - **přechod KVV do podřízenosti VeTer**
- 1.1.2021 - **vznik TerS = *definované úkoly k ochraně a obraně + velitelské zastřešení KVV***
- 3.Q 2021 - **schválení nové válečné organizační struktury, vč. organizace TerS**
- 1.1.2023 - **vznik VeTerS a reorganizace KVV**
- 1.1.2025 - **FOC TerS (dle KVAČR)**
- 1.1.2030 - **FOC TerS v praporní organizaci**

PŮSOBNOST TERITORIÁLNÍCH SIL

TerS – charakteristika



Teritoriální síly v rozsahu své působnosti zabezpečují obranu a ochranu teritoria České republiky jako síly pod národním velením, plnící své úkoly v rámci národního operačního prostoru. Disponují schopností k plnění úkolů při zajišťování obrany proti vnějšímu napadení a plnění úkolů při zajištění vnitřní bezpečnosti.

Síly a prostředky teritoriálních sil tvoří Velitelství teritoria, krajská vojenská velitelství a teritoriální jednotky v organizaci útvarů územní obrany a útvarů ochrany. V mírové organizační struktuře zajišťují teritoriální síly vybrané schopnosti prostřednictvím teritoriálních jednotek AZ (aktivních záloh).

PŮSOBNOST TERITORIÁLNÍCH SIL



TerS – charakteristika

Teritoriální síly v operacích k zajišťování teritoriální obrany a ochrany ČR působí samostatně nebo v součinnosti se svazky a útvary pozemních, vzdušných, speciálních a kybernetických sil. Jednotky TerS jsou předurčeny k obraně a ochraně stanoveného teritoria v daném územním obvodu kraje, případně mohou působit v rámci národního operačního prostoru.

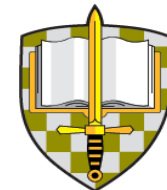
Teritoriální síly v rámci svých působností dále plní stanovené úkoly HNS (Host National Support), úkoly krizového řízení, úkoly OPSU (operační přípravy státního území), úkoly POKOS (přípravy občanů k obraně státu), úkoly k zajištění mobilizačního rozvinování a doplňování OS ČR a ve stanoveném rozsahu provádí výkon státní správy. Dále mají schopnost podílet se na rekonstrukčních činnostech na teritoriu. V jednotlivých územních obvodech krajů TerS zabezpečují civilně vojenskou spolupráci. V krajích sousedících s okolními státy plní vojenské úkoly příhraniční spolupráce.

PŮSOBNOST TERITORIÁLNÍCH SIL



TerS – oblasti působnosti - štáby KVV / teritoriální jednotky – mír/KS

- **Zajišťování obrany území ČR (v rozsahu své působnosti)**
- **Participace na plnění úkolů AČR v rámci krizového řízení**
- **Zajišťování HNS (v rozsahu své působnosti)**
- **Plnění úkolů OPSÚ**
- **Realizace mobilizačního doplňování OS**
- **Realizace odvodního řízení (v rozsahu Branného zákona)**
- **Výkon státní správy**
- **POKOS**
- **Civilně vojenská spolupráce**
- **Příhraniční spolupráce**



Zdroje a literatura

- **ČESKÁ REPUBLIKA, 2013. Koncepce mobilizace ozbrojených sil ČR. In: . Praha. Dostupné také z: http://www.mocr.army.cz/images/id_40001_50000/46088/koncepce-mobilizace.pdf**
- **Doktrína Armády České republiky, 2013. 3. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - Vojenský historický ústav Praha pro Centrum doktrín VeV - VA Vyškov, 156 s. ISBN 978-80-7278-619-0.**
- ČESKÁ REPUBLIKA, 1998. Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998. Praha, ročník 1998, 39/1998, číslo 110. Dostupné také z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=110/1998&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- ČESKÁ REPUBLIKA, 2004. Zákon o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004. ročník 2004, částka 201, číslo 585. Dostupné také z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=585/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- *Bílá kniha o obraně*, 2011. 1. vyd. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - odbor komunikace a propagace, 168 s. ISBN 978-80-7278-564-3.

Zdroje a literatura

- Mobilizace, b.r. <https://en.wikipedia.org> [online]. [cit. 2019-03-26]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Mobilizace#cite_note-1
- Vojenský výkladový slovník vybraných operačních pojmů, 2005. Vyškov: AVIS Praha, Rooseveltova 23.
- AAP-6, NATO Glossary of Terms and Definitions (English and French), 2018. In: . NATO Standardization Agency (NSA) NATO Headquarters B-1110. Brussels, Belgium. Czech edition. Dostupné také z: https://nso.nato.int/nso/zzlinks/terminology_public_non-classified%20nato%20glossaries.html
- VLČEK Bohuslav, Možnosti doplňování ozbrojených sil České republiky vojáky v záloze za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. Vojenské rozhledy 2007/1, s. 169-174, [online]. [cit. 2019-03-26]. Dostupné z: https://www.vojenskerozhledy.cz/images/archiv_voj_rozhl/cele_cisla/rozhledy2007-1.pdf
- DOSOUDIL Petr. Lidské zdroje mobilizace AČR na počátku 21. Století. Vojenské rozhledy. 2021, 30 (1), 052-066. ISSN 1210-3292 (print), 2336-2995 (on-line). Available at: www.vojenskerozhledy.cz.